

Казки про мудрість

Який розум розумніший?

Який розум розумніший? В одному селі жили два сусіди: куратор і піп. Часто ходили один до одного й бесідували. Раз почали говорити про роджений і вчений розум. Котрий з них ліпший, розумніший.

Куратор стояв на тому, що ліпше мати роджений розум, а піп на тому — що вчений. Но, та так ся посварили, що ся аж погнівали. І перестали ходити один до одного.

Раз куратор прийшов до попа, вдарив собою у двері й, як двері розчинилися, зайойкав: — Йой, пане превелебний... Піп налякався:

— Що ся стало, кураторику?!

— Йой... йой...

— Що є з вами?! Що ся стало, кураторику?!

— Псятко здохло. Моє дороге псятко. Так ми жаль, що не можу собі місця'знайти...

— Та що, кураторику, для вас зробити?

— Знаєте, дітей не маю, а се псятко, як дитина. Хотів би-м, аби-сьте 'го поховали.

— Не розумію, що хочете сказати?

— Дам вам двісті золотих, лиш учиніть для мене се діло.

— Й ой, кураторику, що вам прийшло в голову? Похорони за псом — гріх від бога й ганьба перед людьми...

— Пане превелебний, люди не будуть знати. Народ розійдеться по роботі, по полю — ніхто й видіти не буде. Піп довго відпирався, а потім згодився.

— Завтра у дві години церківник подзвонить, а ми скінчимо відправу...

Так і було.

Но, айбо в селі нічого не можна втаїти. Жони почали перешіптуватись, а далі порішили поскаржитися владиці-єпископу.

Зібралися й пішли до міста.

Владика їх вислухав, перевірив діло й дуже розгнівався на свого церковнослужителя. Розіслав священикам оголошення, аби на неділю зійшлися там і там...

А в суботу єпископ приїхав у село, зупинився в куратора, бо до попа-грішника не хотів і заходити. Сіли за стіл вечеряти. Куратор поставив доброго старого вина. Налив владиці один погарчик, далі другий, третій...

Владика дістав добру дяку й розговорився з куратором...

— Як живете, пане куратор?

— Дякую, дуже красно. Живу добре, хвала богу, й хижа красно, й земляця родить, лиш ня одне дуже болить...

— Що, пане куратор?

— Маю три барани... Прокляті, все б'ються межи собою.

— Та що чинити, аби не билися?

— Я думаю, що їх би треба похрестити. Дати їм ім'я. Одному «Церківник», другому «Піп», а третьому «Владика». То перестали би битися. Бо Церківник слухав би Попа, а Піп — Владика. Я заплатив би й чотириста золотих тому, хто похрестив би їх. Ваше преосвященство». зробіть для мене таку справу...

— Йой, пане куратор, люди дізнаються, буде ганьба... Куратор налив знову повні погари старого вина й каже:

— Ваше преосвященство, ніхто не буде знати... Тепер ніч... Я прижену барани до хижі, й тут скінчите хрещення...

Владика простягнув руку, захопив чотириста золотих... Єпископ похрестив баранів, і полягали спати. Айбо куратора сон не бере. Встав і пішов до попа. Постукав.

— Пан превелебний, відчиніть, то я, куратор.

— Ідіть геть, я з вами й говорити не хочу!

— Я щось придумав... Я ваше діло виправлю. Піп відчинив двері й пустив куратора до хижі...

— Та як?

— Добре... Не бійтеся нич... Лем ци будуть сімсот золотих?

— Будуть!

— Но, спіть спокійно... Я впорядкую діло. Рано до церкви зібрався народ. Спочатку ся скінчила відправа, а потім грішного попа поставили на коліна, аби всі на нього дивилися.

Тоді владика став на казательницю й прорік:

— Возлюблені християни! Ми зійшлися сюди, щоб осудити негідний вчинок церковнослужителя, що поховав пса за двісті золотих. Він дуже согрішив перед богом й зганьбив усіх нас...

І тоді підняв руку куратор.

— Земний владико. Народна приповідка каже: кінь на чотирьох ногах ходить і підковзнеться. А смертний чоловік як би не підсковзнувся, коли він на двох. Так і наш піп. Я признаю, що він вчинив недобру справу... Айбо я вчитав із газет, що один владика похрестив баранів... І далі лишився владикою...

Владика аж поблід. Думав, що куратор на нього пальцем покаже. Але куратор умовк. А єпископ добре все зрозумів, тому поспішив закінчити свою проповідь:

— Але я відпускаю грішнику його вину, кедь чесна громада 'му теж відпустить.

І попи, котрі в собі думали, що таке може ся стати з кожним, загойкали:

— Й ми відпускаємо! Увечері куратор пішов до свого сусіда:

— Но, пане превелебний, тепер скажіть: роджений чи вчений розум ліпший?

— Роджений, кураторику,— признався піп і відрахував сусідові сімсот золотих.